Offentliggjort første gang i *Grundtvigs Værker* version 1.14, april 2019

Ændret i version 1.17, juni 2021

Denne pdf er en læseversion af værket uden kommentarer. Værket findes digitalt med punktkommentarer, indledning, tekstredegørelse og faksimiler på www.grundtvigsværker.dk

Tekstkilder

A *Førstetrykket,* 1819 (SJ: 342)

Andre udgaver

US *Udvalgte Skrifter* 3

Teksten er etableret af Jon Tafdrup
Punktkommentarer, indledning og tekstredegørelse er skrevet af Jon Tafdrup, redigeret af Klaus Nielsen og Kim Steen Ravn

Tilsyn ved punktkommentarer og indledning dr.phil. Ole Vind

PDF ved Kim Steen Ravn

Copyright: *Grundtvigs Værker* 2026

|[A:I]|US:525

Danne-Virke

et

Tids-Skrift

af

N. F. S. Grundtvig.

Fjerde Bind.

Klokken i den danske Kirke,
Det er Sagas klingre Skjold,
Til at bygge Danne-Virke,
Vække den hver Dane bold!
Ret den klinger dog i Vangen,
Kun i Chor med Kirkesangen,

Under Thyra Dannebod.

Kjøbenhavn, 1819.
Trykt paa A. Schmidts Forlag,
hos Schiøtz & Mandra

|[A:II]

|[A:III]|US:526

Kirkens, Statens og Skolens

Talsmænd i Aalborg

Geheimeraad Stiftamtmand *Moltke*

Biskop *Jansen*

og

Rector *Tauber*

Med Taksigelse

Paa Krønikens og egne Vegne

tilegnet.

|[A:IV]|[A:V]|US:527

Fortale.

Rækken af Betragtninger over Menneske-Livet i det Hele er nu sluttet, og inderlig glad er jeg over, at man ei, ved at angribe mig under halvgjort Arbeide, har nødt mig til at kaste Spaden, og gribe Sværdet, thi det havde ikke blot været en slem Forsinkelse, men kunde let bragt mig til ganske at standse med et Arbeide, der ikke

egenlig hører til mit Dagværk, og maa derfor være dobbelt ufuldkomment, men som jeg dog føler mig overbeviist om, det var godt jeg, i Mangel af Andre, som kunde og vilde gjøre det bedre, paatog mig! Nu derimod, da jeg, ved at knytte Betragtningernes Kjæde til Historien, har, saa at |A:VIsige, naaet *Eideren,* nu kan jeg rolig betragte ethvert Angreb paa det, sagtens lave, men temmelig brede Dige, hvorover vist ingen Langbeen Rise skal enten formaae at skræve eller springe. Allenfalds, saa har jeg nu gjort mit Bedste, selv det laveste Gjærde er immer bedre end intet, og jeg vil haabe, at *dette Dannevirke,* uagtet det er kun *Skygge-Værk,* forsvarer nok sig selv, imens jeg arbeider paa det rette, *virkelige* i Dannemarks Krønike.

At dette Tidsskrifts *første Hefte* nylig er anmeldt i den Jenaiske Literatur-Tidende, maa jeg dog fortælle mine Læsere, vel ikke for Ærens Skyld, thi den er fiin, men for at lade den Naivitet vederfares Ret, hvormed Anm. tvivler om, at der efter 1000 Aars Forløb, vil findes saa kjendelige Spor af dette Dannevirke, som af hint ved Eideren. Om han ellers mener, der efter Aartusinder vil findes saa kjendelige Spor af *Minerva, Isis,* og hvad ellers de tydske Tidsskrifter kalde sig, som af hvad de Navne fordum betegnede, skal jeg lade være usagt; men at mit Tidsskrift ei skulde opnaae en Alder af 1000 Dage, hvis jeg blev saaledes ved at polemisere, det tør vel ad Aare blive en af de glippende Spaadomme, der i |A:VIIdet Høieste kan kaldes et pium desiderium. I Øvrigt finder Anm. det ret kjønt, Alt hvad jeg skriver i hvad han behager at kalde min *gode* Lune, og det er |US:528Meer end jeg kan gjengjælde, thi det hører, blandt Andet, til Anmelderens gode Lune, paa ram Tydsk at rynke Næse ad det danske Tungemaal, og det klæder i mine Øine meget stygt. Da Anm. har lovet fremdeles at anmelde Dannevirkes uskyldige Børn, og gaae Stridsmændene forbi, tør jeg haabe, i benævnte Literatur-Tidende, paa en Anonymi Bekostning, at faae et vakkert lille Navn ved den ene Side, og uagtet Tydskerne vist nok ei af slige kortvillige Anmeldelser skal blive kloge paa, enten hvad der staaer i Dannevirke, eller hvad jeg fører i mit Skjold; saa maa man jo dog kalde det store Ting, at de alt nu kom efter: at Dannevirke dog ei, som der engang stod – jeg troer – i Morgenblatt, er et Partie-Skrift, hvormed en vis Grundtvig søgde at gjøre sig bekjendt i Feiden mellem Baggesen og Oehlenschläger. Hvem der dog var saa alvidende, som de kjære Tydskere! Da kunde man spare megen Tid, man med sit langsomme danske Begreeb maa anvende paa at stifte Bekjendtskab med de Bøger og Forfattere, man vil omtale og bedømme! Dog: non omnia possumus omnes, |A:VIIIog da nu vi Danske ei kan som Tydskerne blive kloge *før Tiden,* saa gid vi dog maa blive kloge *med Tiden,* og dertil, som til alle gode Øiemed, ønsker jeg mine ærede Læsere, med Tak for det gamle Aar, Lykke og Held i det *Nye!*

Kjøbenhavn den 30te December 1818.

|[A:397]

Indhold.

	Side.
Om Kirke, Stat og Skole	1. 97. 295.
Om Dannefæ og Hittegods	65.
Kiærminde-Bladet	155.
Hittegods	172.
I. Et Blad af Riim-Krøniken	174.
II. Sciringesheal	187.
III. Hafursfjord	192.
Om Digterne Baggesen og Oehlenschläger	195.
Stykker af Skjoldung-Kvadet eller Bjovulfs Minde	234.
Om Publicum og Publicums Domstol	262.